

CATALUNYA SOCIAL

Any V. Núm. 212

Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts.

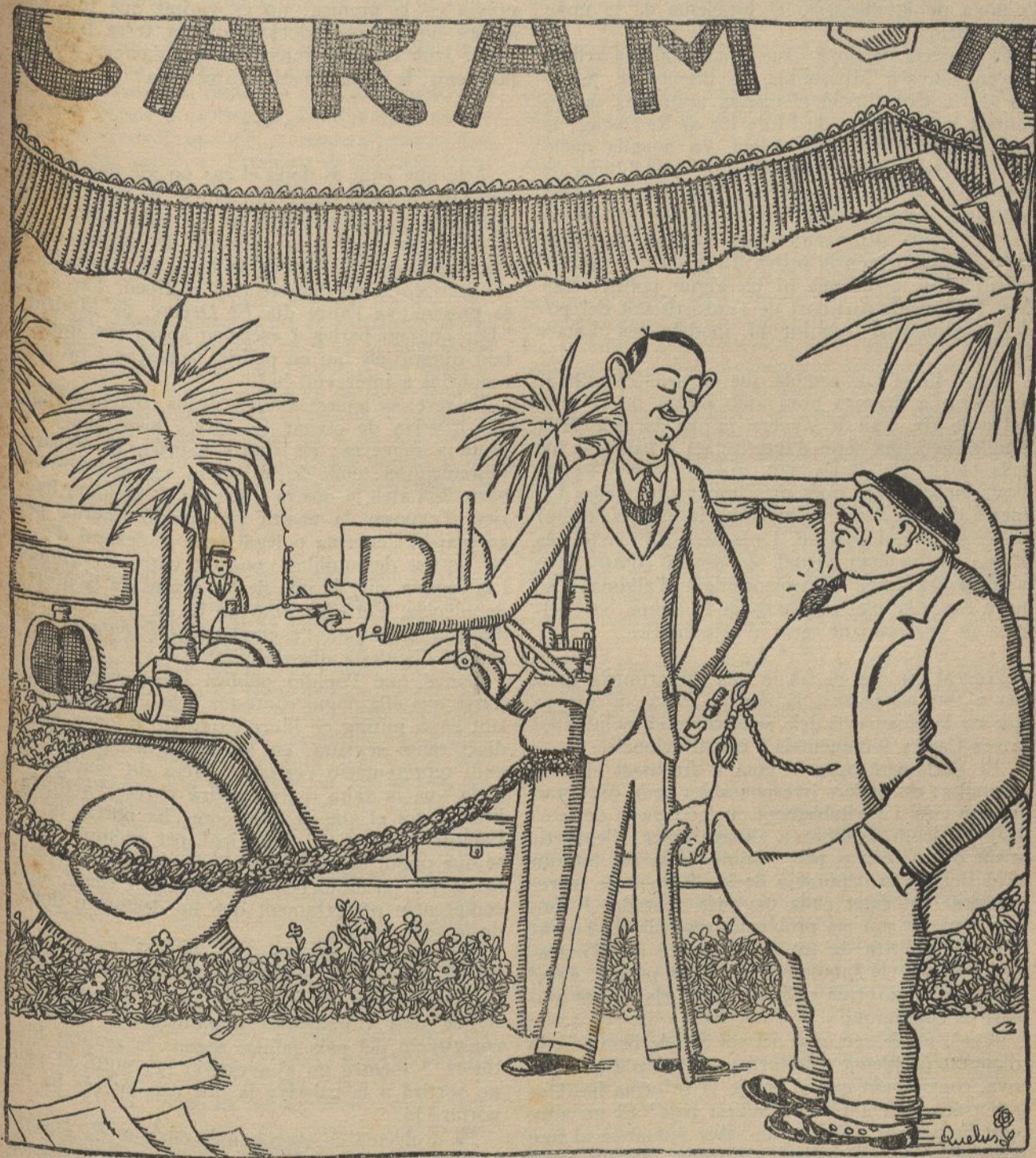
30 de maig de 1925

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Camerós, 3 (Passatge Orleó Català) BARCELONA

APARTAT 273
TELÉF. S. P. 1114

L' Exposició de l'Automòbil

- Amb aquest cotxe podrà anar fins l'altra banda de món.
- Què vol que faci tan lluny, si aquí es viu tan tranquil·lament i no passa res.
- Vol dir...
- Amb aquesta tranquil·litat i bons aliments la felicitat serà absoluta...

LA REFORMA CONSTITUCIONAL

Per què l'opinió no es manifesta?

El de la reforma constitucional segueix essent problema i preocupació per a la major part de pobles d'Europa, fins al punt de poder afirmar-se que tots tenen, més o menys aguditzat, damunt la taula de la discussió el problema de la nova Constitució.

El projecte de nova Constitució italiana redactat pel Govern Mussolini; els intents de reforma de la Constitució alemanya anunciats darrerament pel Ministre de l'Interior al Reichstag; la inestabilitat del Govern belga, en aquella nació on això tant sorprèn després de l'estabilitat de vint-i-cinc anys de Gabinet d'un mateix color, problema indubtablement provocat pel Parlament elegit; i tants altres símptomes com podríem destacar, constitueixen la prova d'aquella nostra afirmació. Fins a França hi ha algun polític, com Mr. Millerand, partidari de l'enfortiment del poder presidencial seguint el model dels Estats Units.

I pot dir-se que sembla que el problema s'hagi aguditzat a darrera hora amb motiu de la crisi belga de Mr. Van de Vyvere, ja que darrera d'ella s'endevinen una sèrie d'interinitats a base del joc dels partits del Parlament, que es troben equilibrats en les seves dues més importants cledes i a mercè del joc d'una petita minoria que en realitat pot ésser la qui governi. I per això els diaris més atents al moment actual, es donen compte que això podrà ésser el començament d'alguna cosa nova cap a la qual es marxa ja fa temps, car Bèlgica és precisament terra d'experiències.

* * *

No cal dir que el fet té una importància gran per a tots els pobles, ja que es tracta no menys que de la plasmació dels seus corrents polítics en noves Cartes fonamentals i constitucionals.

El Parlament apareix com a fracassat als ulls de molts: els poders irresponsables cada dia estan més en crisi i veritablement ens comencen de semblar quelcom destinat a desaparèixer; l'enfortiment dels Governos pels camins de la llei tothom el desitja; i la depuració de les formes de representació vol ésser cada dia més acurada. I com que aquests són els problemes-essència de l'organització política de tot poble, no té res d'extraordinari que la inquietud de l'hora present en el camp de la reforma política a tots els homes avisats es comuniqui.

Però, no és cert que pel sol fet de l'enunciació d'aquest problema tots tornem la mirada a Espanya, considerant que si enlloc la reforma ha d'ésser transcendental és en aquest país? Si un altre cop els nostres polítics van saber sumar-se al moviment constitucionalista d'Europa, què no faran ara que, a més a més d'aquell esperit de proselitisme, es troben davant el problema de l'excepcionalitat del moment present? Amb la Constitució en suspens: el Parlament tancat indefinida-

ment; amb les garanties dels drets individuals suspeses; sense un sistema de representació conegut, ja que els vells han estat trasbalsats i els nous no se sap quan s'aplicaran; amb la censura prèvia en la premsa; no és veritat que tots els homes un xic pensadors d'aquesta terra han de mirar amb creixent interès el que darrera d'això pot venir, la nova constitució política?

* * *

Ara, que aquí es dona el cas un xic desconcertant que en un moment com aquest, de tanta transcendència, en un moment en què està damunt la taula de la política la reforma del nostre estat constitucional, els homes polítics, els pensadors, els escriptors, no enraonen ni escriuen. Per això es preguntava l'altre dia *El Debate*, de Madrid: "Per què no parlen i escriuen sobre tan important qüestió els qui en política actuaren i no han renunciat a intervenir-hi?"

Es cert; en aquestes hores grans corrents d'opinió haurien de creuar les terres hispàniques de dreta a esquerra; els diaris haurien de debatre lliurement el tema de la nostra reconstitució en harmonia amb la nostra història; els oradors haurien d'exposar la nostra constitució interna per adaptar-hi l'externa o legal amb el disseny d'evitar aquest desequilibri constant entre la primera i la segona, que és una de les causes de la nostra decadència. Però tot això no hi és. Pocs són els diaris que, imitant l'exemple d'*El Debate* es preocupin d'aquesta qüestió vital.

Convé que l'opinió pública sigui invocada; i convé que ella pugui contestar a la invocació parlant en el míting de lliure exposició d'idees, en el diari sense censura, en les corporacions oficials amb representació veritable. Hem dit manta vegada que la falta d'això podrà portar l'artificialisme a tot el que es faci, com l'ha portat ja als Estatuts provincial i municipal, per exemple. Sense que pugui ésser invocat l'argument que aquestes traves no destorben, com diu *El Debate*, aquí comprenem perfectament que no destorbin donada la seva posició.

No, el nostre problema no és tant d'organització de sistemes de representació com de formació d'opinió; no és tant de delimitació d'esferes d'activitat dels organismes administratius com de constitució del país polític segons la realitat històrica. I mentre no s'envesteixi per aquí, el país no sortirà a la palestra ja que cap interès ha de portar-l'hi.

El problema és pregon més del que *El Debate* i altres elements catòlics creuen. I mentre aquesta entranya de la qüestió no entri en debat, és inútil demanar concursos a l'opinió; l'opinió només es manifesta en problemes vius i reals; no en artificialismes legals.

UN CENTENARI

Saint-Simon

El dia 19 de maig de l'any 1825 moria el Comte Enric de Saint-Simon. Fa tot just cent anys, doncs, que desapareixia del món aquell home d'intel·ligència preclara i d'imaginació viva tant com de vida complicada i atzarosa.

Amb motiu del centenari, la Sorbona li ha dedicat un homenatge; i aquests dies, la ciutat de Ginebra, on residí molt de temps i on escriví les seves famoses *Lettres de Genève*, li ha adreçat una sessió necrològica, que ha pres més importància per la circumstància d'estar-hi convidats els representants dels diferents països a la Setena Conferència Internacional del Treball, que allí es reuneix aquests dies.

En la dita sessió, el President de l'Oficina Internacional del Treball, Mr. Albert Thomas, ha historiat en un discurs eloqüent la personalitat de Saint-Simon, considerant-lo antecessor de Comte i dient que en les seves cartes i llibres s'hi troben idees que després la realitat s'ha encarregat de convertir en altres realitats; i fins la bona voluntat de Mr. Thomas, a qui l'ideari saint-simonià és fortament simpàtic donada la seva posició d'idees en el món social d'avui, ha arribat a trobar en l'autor de *Le nouveau Christianisme* certs pressentiments de la Societat de les Nacions dels nostres dies. El mateix li ha succeït a Mr. Carlier, també perorant en la susdita solemnitat, i ja no cal dir que els mateixos passos ha seguit Mr. Jouhaux, qui clogué la part de discursos de la necrològica sessió.

* * *

S'ha d'anar amb un xic de compte quan es tracta de recerques en obres dels grans pensadors, i més encara quan aquestes recerques porten ja una finalitat determinada i aquesta finalitat ho és d'homenatge. Llavors, amb bona voluntat, i eixamplant extraordinàriament el cercle de les comprensions, resulta que amb una generalització de les idees trobades, tota institució ha tingut els seus precedents en el pensador estudiat, i tota idea ha estat objecte d'un besllum en la seva obra. Les llavors de tota escola, generosament pensant, apareixen en aquells llibres i no sembla sinó que l'intel·lectual homenatjat hagués estat un sembrador d'idees com cap altre de la història. A més a més, a distància, les taques desapareixen i sols els colors vius es destaquen. I no és aquesta, certament, la manera de presentar un pensador als ulls dels contemporanis. L'home deu aparèixer sencer i l'obra no deu ésser fragmentàriament exposada si no es vol arribar a conclusions errònies i desorientadores.

L'homenatge dels senyors Thomas, Jouhaux i els altres companys socialistes el trobem encertat des del punt de mira de la seva ideologia. Però d'aquí a voler presentar el Comte de Saint-Simon com un dels pensadors de la humanitat els principis i idees del qual constitueixin pedres milenàries de l'avenç d'aquesta, hi va un món de distància. Per això cal que reduïm l'homenatge centenari del Comte susdit als seus veritables termes.

* * *

Saint-Simon fou home complexe i de vida accidentada. Primer, militar; després, admirador i col·laborador ideal de la Revolució francesa; més tard, comerciant i especulador de béns nacionals; darreament, teoritzador del socialisme, morint completament desastrat i en la més gran misèria l'any 1825, després d'haver intentat suïcidar-se en 1823.

Es veritat que Saint-Simon tingué una nota que sempre serà simpàtica per a tot home social: la de sacrificar la seva fortuna fent experiències dels seus ideals i pretenent, amb illusió desconcertant en un home dedicat a les ciències socials, una nova estructuració de la societat a base d'una organització d'assaig que acabà en el més espantós ridícul. Els seus deixebles, mancats del talent i de la vocació del mestre, donaren cos a les utopies d'aquell sobre la propietat, la religió i la família, i passant de la teoria a la pràctica van desacreditar-se ràpidament. Van voler formar una nova jerarquia social, van decretar la igualtat absoluta entre l'home i la dona, van modificar el matrimoni, suprimiren les herències, van voler substituir a la filiació natural una altra filiació convencional, i fins pretengueren introduir un culte nou. Tot això, en mig dels horrors de l'enfantinisme, finí amb una dissolució per sentència judicial de 1833, vuit anys després de la mort del mestre.

Tot això, avui un xic desconcertant, pertany a un període curiós i potser encara poc valorat de la història del pensament, en el qual floreixen els noms de Babeuf, Saint-Simon, Bazard, Fourier, Blanc, etcètera; una cadena d'utopistes generosos i ardits que cregueren que la societat modifica les seves grans bases d'existència en pocs anys i segons una organització formada en llibres i detallada en uns Estatuts.

I Saint-Simon fou el més fort de tots ells, i potser el d'idealitat més alta, donada l'època (començaments del segle dinovè) en què escriví.

* * *

L'ideari de Saint-Simon es troba contingut principalment en els llibres següents: *L'introduction aux travaux scientifiques du XIXe siècle*, *De la réorganisation de la société européenne*, *Le système industriel*, i *Le nouveau Christianisme*. En les susdites obres, partint d'un estudi de la situació industrial i del paper que en la indústria ve a emplenar el treball, arriba a la delineació i precisió en molts extrems d'una nova vida social. Prenent peu del principi que el treball és l'única font de tota valor i de tota riquesa, dedueix lògicament que el treballador ha d'ocupar el primer lloc en la societat. "El treball (o sigui la indústria en el més ample sentit) ha d'ésser la mesura a la qual han d'ajustar-se les institucions socials, o sigui en altres paraules, els treballadors no han d'ocupar, en endavant, com fins ara, el darrer lloc en la societat, sinó el primer, i ofici de la ciència és el de procurar-los aquell grau que a la seva dignitat correspon". Lògicament també, a aques-

ta aristocràcia del treball li dóna l'escriptor la direcció de la societat, de la nova societat per ell ideada, de la qual quedaven exclosos els ganduls, i en la qual s'ordenava com a primer principi el de l'associació dels treballadors.

I entusiasmat amb l'obra, el Comte Enric de Saint-Simon, ja perdent de mira aquelles bases de la vida industrial que tan bé li havien servit per arribar a principis fonamentals sobre la riquesa i l'organització del treball, fa un tomb i es situa en les altures de la divagació i des d'elles tot ho arregla; i per aquest camí de plena utopia constitueix amb bases noves la família, estableix noves bases per a la propietat, i arriba fins a instituir una nova religió.

No cal, certament, comentar tot això, ja que els fets ho comentaren a bastament amb el fracàs abans indicat. I pel que fa a les idees, res de nou no cap dir, ja que no fou ell ni el primer ni l'últim reformador d'aquesta mena.

Es clar, però, que no tot és somni en els llibres de

Saint-Simon. L'estudi de les condicions de la indústria i sobretot del treball dins la mateixa en aquella època, és prou interessant; certs pensaments que entre els llibres s'escauen, cap considerar-los veritables troballes en aquell temps; i certs principis que estableix i que llavors podien considerar-se utòpics, tenen avui perfecta realització dins els Estats.

Per tant, el Comte de Saint-Simon, en tot allò que no és tasca de la seva imaginació violenta, és un predecessor de la ciència social dels nostres dies; ara que, en realitat, en els seus llibres s'hi troben aquests principis embolcallats amb una sèrie d'errors i d'utopies que fan perillosa la seva lectura per tots aquells que no saben distingir; i ja no cal dir que des del punt de mira de la nostra espiritualitat les seves obres són senzillament reprovables. Per a trobar una gemma ací o allà buscant entre tanta brossa, no serem pas nosaltres els qui celebrem el seu centenari.

JOSEP M. GICH

Els esquerrans no saben matemàtiques

Els esquerrans francesos són molt hàbils per a fer creure al poble que en les eleccions han obtingut un èxit esclatant.

Després de les eleccions municipals, varen escampar arreu del món la nova agradable i falaguera que els candidats esquerrans representaven la genuïna voluntat del poble i que tots havien sortit triomfants.

Ells són els defensors de la república, de la llibertat, de la democràcia, de les essències lliberals i dels drets de l'home. Els seus adversaris polítics són una mena de monstres, que voldrien fer viure la humanitat dins les tenebres de la reacció i l'obscurantisme.

La Lliga Republicana nacional ha publicat una nota refutant les manifestacions que féu el govern comentant el resultat de les eleccions municipals.

Es veu que els homes que integren la dita Lliga també saben fer números i demostren clarament que el triomf dels esquerrans no és tan esclatant com ells suposen.

El Govern ha parlat de les eleccions referents a 300 pobles, però cal tenir en compte que els Ajuntaments francesos arriben gairebé a quaranta mil.

Alguns dels Ajuntaments en què el govern es vanta d'haver recuperat la seva hegemonia, ja la tenien abans de les eleccions.

La nota de la Lliga Republicana és extensa i molt documentada, essent una prova palesa que les eleccions no han estat un triomf per a les esquerres, sinó

que en molts indrets han perdut un nombre considerable de vots.

Comparats els vots actuals amb els que varen obtenir el mes de maig de l'any darrer, es nota una minva considerable.

A París perden en quasi tots els districtes molts vots.

A Marsella perden nou mil vots, a Nantes més de sis mil, a Nîmes més de quatre mil, a Dijon més de tres mil i a Rennes més de quinze mil.

Han obtingut tantes derrotes en milers d'Ajuntaments, que el nombre total de vots que han perdut les esquerres s'eleva a més de *mig milió*.

En alguns Ajuntaments, com el del Loire, les dretes han guanyat catorze ajuntaments.

D'això els esquerrans no en diuen res.

El dia que els elements de dreta s'uneixin, deixant de banda aquelles coses d'ordre opinable que avui els divideixen, els elements esquerrans sofriran serioses derrotes.

Si els catòlics no fossin una força, no hauria l'actual govern seguit hostilitzant-los.

Si avui els polítics esquerrans sotmesos a la direcció de les lògies maçòniques, han posat sordina als seus actes estridents contra l'espiritualitat cristiana, és perquè explícitament reconeixen que els francesos que es mantenen addictes a l'Església catòlica representen una força social i podran quan s'ho proposin aturar llurs innobles escomeses.

Ja sou subscriptors de CATALUNYA SOCIAL?

El retorn al paganisme

Si penetreu al temple el dia que s'hi celebra una boda, us semblarà que us trobeu en un saló mundà. Si no ho hagués vist amb els meus propis ulls no ho creuria.

Les senyores tenen l'audàcia de presentar-se a la casa de Déu, vestides tan deshonestament, que un hom es pregunta si són cristianes o bé paganes. Fa pocs dies vàrem veure una dama que anava completament nua de braços i de pit. Aquella dama tan impúdica no s'adonà que Jesús l'esguardava del Sagrari estant i que a l'altar hi havia una imatge de la Verge Maria, voltada de roses i de lliris.

Si s'hagués adonat de la presència de Jesús i de Maria, potser s'hauria avergonyit de veure's tan nua.

Ja fa temps que venim observant que les nostres dones han perdut el seny, i és que es deixen esclavitzar per aquesta reina absoluta que s'anomena moda.

Si és incorrecte que les senyores vesteixin deshonestament en actes mundans, aquesta incorrecció esdevé més greu quan assisteixen a la casa de Déu, profanant la santedat del temple.

Es natural que les senyores vesteixin elegantment, però l'elegància no ha d'ésser incompatible amb l'honestat.

Avui passen aquestes coses perquè al sagrament del matrimoni se li ha llevat tota la grandesa religiosa i s'ha convertit en un acte purament mundà.

L'acte religiós no és altra cosa que un formulisme. Acuden al temple amb una gran indiferència. El que té interès és l'aspecte anecdòtic de la cerimònia. No capeixen la immensa transcendència que té el matrimoni.

L'única preocupació de la núvia és fer goig i que les amigues admirin el seu vestit de noces. El temple s'omple de curiosos i de crítiques que riuen i dialoguen com si es trobessin en una sala d'espectacles.

Unes noces són sempre un espectacle enlluernant. Es parla de l'elegància de les senyores que acompanyen la núvia, dels presents que aquesta ha tingut, del seu esdevenidor i de la vida i miracles de tota la família.

L'aspecte religiós de la cerimònia resta en darrer lloc.

En els matrimonis moderns no hi ha ni un petit escalf de família. Després de l'acte religiós, acuden a l'Hotel i en la fredor d'aquesta grans cases on hi ha de tot menys afecte i cordialitat, es celebra la festa.

El fred dels Hotels glaça l'ànima. Us trobeu en una gran sala, voltats de gent que no sabeu qui són que us esguarden amb un gran indiferència.

Els hotels són útils i convenients per als rodanons i els homes que arriben de llunyes terres, però no per a celebrar-hi un dels actes més íntims i transcendents per a la vida de l'home.

Com perdria el matrimoni el seu aspecte mundà si les festes es celebrassin dins l'escalf de la llar cristiana!

Estimo tant la tradició i la família, que àdhuc els

actes més solemnes voldria celebrar-los dins la pau i la placidesa de la llar.

A les noces hi voldria únicament els meus i els més íntims. A la taula dels pares, a l'entorn de la qual hem exterioritzat els nostres sentiments més íntims, voldriem veure-hi els avis que ens estimen amb una gran tendresa, els germans, els parents, i aquells amics veritables amb els quals existeix una compenetració espiritual. L'amor que planaria damunt la llar, no seria mil voltes superior a la magnificència i als enlluernaments dels grans hotels? No seria més encisadora l'expansió natural de tots aquells que participen de l'alegria dels que comencen una nova vida, que no pas la rigidesa i la fredor de l'Hotel? Quin regust tindrien aquestes festes de família i de tradició!

Hem de retornar a la vida de família. Es clar que les senyores mundanes es riuran de mi i exclamaran: Els temps evolucionen i han passat els temps patriarcals.

Si penseu d'aquesta manera no digueu que sou cristianes. No us plau que la família torni altra vegada a obtenir el seu prestigi i la seva santedat?

Ben mirat, però, quin amor poden tenir a la família aquestes dames que en comptes de donar bon exemple als fills, es tenyeixen els cabells i es pinten les galtes i els llavis? La vellesa els fa horror. Veieu poques mares amb els cabells blancs. Veureu passar pels carrers senyores de cinquanta i seixanta anys, que vesteixen més extremades que llurs filles. Mitges ben transparents de color de carn, el pit nu i els llavis pintats. A qui volen agradar aquestes dames? Quin respecte pot inspirar una dama que ha abandonat ja el món daurat de la joventut, i vol esmenar la plana a la naturalesa, convertint-se aparentment en una dona jove? I dic a posta aparentment, perquè les dames que es pinten, l'únic que aconseguen és enganyar-se elles mateixes. La joventut traspua pels ulls i quan no es porta a dintre és endebades que es vulgui manllevar a la pintura els seus encisos.

Una dama amb els cabells blancs no farà mai riure. En canvi una dama vella, que es val de l'artifici per a dissimular les petjades dels anys, esdevé una figura ridícula i grotesca.

Els anys no passen per a les nostres dames. Externament són sempre joves. La pintura obra miracles.

Què té d'estrany, doncs, que totes les festes, àdhuc aquelles que tenen un aspecte religiós, tinguin un regust de paganisme?

Què podem esperar d'unes dames que es troben ja a l'acabament de la vida, i tenen la gosadia de vestir deshonestament?

A totes aquestes dames jo els donaria una injecció de seny i d'espiritualitat.

Quines aberracions més grans es cometem, quan dins nosaltres s'apaga la llum guiadora del cristianisme!...

MARIA BONSHOMS

El Congrés Internacional de política social a Praga

(Acabament)

III

Lluita contra les vagues

El Congrés internacional de política social:

Tot insistint sobre la necessitat de desenrotllar, sots la tutela de l'Estat, d'acord amb les convencions i les recomanacions de les conferències internacionals del treball, les diverses mesures emprades fins ara per a solucionar les crisis de les vagues pels serveis públics de col·locació i d'orientació professional, per la institució d'assegurances i sots la forma d'una repartició més adequada dels treballs públics entre els diversos períodes del cicle econòmic:

Invita els partidaris del progrés social de tots els països a orientar amb les noves iniciatives i a prevenir les crisis produïdes per les vagues, reclamant dels Governos l'adopció de disposicions d'ordre econòmic necessàries i en particular l'adopció d'una política social d'estabilització del nivell general dels preus, en el sentit de les resolucions preses per la Conferència internacional de Ginebra i en vista a la reconstrucció econòmica d'Europa.

Demana als Governos l'adopció de mesures racionals i l'aplicació dels acords internacionals propis per a facilitar els moviments migratoris harmònics amb les necessitats del mercat del treball.

IV. — Protecció dels treballadors de la Xina

El Congrés de política social saluda amb els seus millors vots l'acció començada pel Govern de la Xina prohibint l'ús del fòsfor blanc en la manufactura dels mistos i expressa l'esperança que tota l'assistència necessària per a portar a la pràctica aquesta disposició serà donada al Govern de la Xina pels altres països i les institucions nacionals i internacionals sobre la base de llurs mètodes i experiències adoptades en tots els països on s'ha aconseguit d'eliminar el perill de l'emmetzinament pel fòsfor.

El Congrés així mateix veu amb complaença la publicació del rapport de la Comissió del treball de les criatures de Shangai i les proposicions en ell contingudes que van encaminades a la reglamentació del treball dels nens a les fàbriques i invita tots els governs que tenen una jurisdicció sobre el territori xinès a cooperar amb el govern d'aquell país en la realització de les mesures proposades per la comissió abans mencionada.

V. — Ratificació d'acords.

El Congrés de política social saluda l'acció empresa per la Unió de les societats per a la Societat de les Nacions en el seu congrés de Lyon (juliol 1924) encaminada a reclamar la ratificació de les convencions adoptades per la Conferència internacional del Treball. El Congrés recomana que cada una de

les associacions nacionals representades en el Congrés emprengui en llur respectius països una campanya de cooperació estreta per a col·laborar eficaçment en la tasca de l'Oficina Internacional del Treball.

FRANCESC MANICH

ENTORN DEL SINDICALISME

Amb aquest títol acaba de sortir a llum un volum del nostre redactor Ramon Rucabado, el qual conté la resta dels articles publicats a *La Veu de Catalunya* des de 1919 fins a l'aparició de *CATALUNYA SOCIAL*, i constituint la segona part del llibre precedent *Angoixes Socials*, en quant aquell aplegava els treballs eixits en aquell diari català des de juny 1919 a abril 1920, i el volum ara editat comprèn des de maig 1920 a maig de 1921, insertant-s'hi a més dels articles de *La Veu* alguns altres, sobre les qüestions mateixes, procedents d'altres periòdics.

Obre el volum un extens Pròleg, al qual segueixen els títols que posem a continuació:

Sindicar-se, I, II i III. — El sindicalisme catòlic. — La falla. — L'obrer sense feina, vet aquí l'enemic. — L'actuació patronal. — Derrotisme social, I i II. — Els capellans i la qüestió social. — Si jo fos capellà, I i II. — Desarmem els esperits. — L'oxigen dels crims. — Els morts de cada dia. — El "modus vivendi". — Et ne nos inducas in tentationem. — La defensa del treball. — Del dret de vaga al treball forçat. — El greix del sindicalisme. — Estudis socials a fer. — El mort sota el paper, I i II. — Els redemptors. — Morts pel deure. — La mobilització cristiana. — La prèvia austeritat. — El vi del sindicalisme. — Justícia contra-natura. — La falsa paritat. — Començament de la salvació. — No mataràs. — *CATALUNYA SOCIAL*. — El complement de l'Encíclica. — Reflexions sobre la violència.

Vénen després uns Apèndixs documentals, segons el següent sumari:

Núm. 1. — Els atemptats socials de Barcelona (llista completa dels comesos des de 1910 a 1924).

Núm. 2. — L'obra de les associacions obreres de pau en el Comerç de Barcelona.

Núm. 3. — Sobre l'origen i significació del terme "esquirol".

Núm. 4. — Algunes dades a recordar (índex cronològic de 1920 a 1923).

Núm. 5. — Els articles consecutius de l'autor sobre la qüestió que es ventila en el cos del llibre.

Entorn del Sindicalisme, que forma un volum bastant més copiós que el de *Angoixes Socials*, car es compona de 296 pàgines, es ven a quatre ptes. exemplar.

Pot demanar-se a aquesta administració, carrer de Cameros, 3, pral., i també a l'Editorial Poliglota (Petrítxol, 8), així com a les principals llibreries.

La força destructora

El culte escriptor i dilecte amic Joan Estelrich ha publicat un article molt interessant damunt les planes d'un estimat col·lega, posant de manifest els estralls que ha causat el noucentisme al nostre moviment literari.

Gràcies a Déu, ha caigut del pedestal el definidor del noucentisme. No volem pas negar que en les noves promocions literàries hi ha alguns valors ben estimables, però el que sovintega més és l'orgull i la petulància. Els joves poetes, molts dels quals no aconseguiran passar a la posteritat, han fet una obra demolidora.

Han volgut deslligar-se del passat i molts d'ells no han tingut la generositat de reconèixer els mèrits i el patriotisme de les personalitats de més relleu del renaixement català.

Es veritat que moltes d'aquelles personalitats avui no resistirien una crítica severa, però cal reconèixer que amb el seu esforç han aconseguit donar una forta empena a la cultura i a la lírica catalana.

Serà cert que dintre cada català hi ha un anarquista? T'indran raó els que diuen que sabem destruir, però que no posseïm la força constructiva d'altres pobles per arribar a consolidar la nostra cultura?

Es veritablement dolorós el que passa. Ens planyem que no tenim prestigis; però el cert és que si no en tenim, es perquè nosaltres els seguim l'herba sota els peus. No podem tolerar que algú s'enlaira més que nosaltres.

Si un polític amb el seu esforç personal i amb procediments lícits ha aconseguit una fortuna respectable, bavegem el seu honor. No li perdonem que sigui més ric que nosaltres. Si un poeta o un prosista aconsegueix afressar-se el camí de l'èxit, i llencem al rostre un grapat de llot per a enfonsar-lo. Diguen-me: com pot ésser respectat i admirat un poble que no té prestigis?

Únicament són lloats els homes que pertanyen a la capelleta. Ells són els purs, els patriotes, els savis. Als que no volen pertànyer a cap capelleta i reclamen la seva llibertat d'acció, se'ls fa la vida impossible.

Fa pocs anys un jove poeta ens deia que En Maragall era el poeta de les minyones de servei.

A l'acabament de l'estrena d'una obra dramàtica d'En Guimerà un estol de joves escriptors que ocupaven les primeres butaques cridaven fent grans rial·lades: "Que surti la patum!" No sabem, però, que cap d'aquells joves que tingueren la gosadia d'ofendre públicament el poeta venerable, hagi escrit una obra remarcable.

Han estat ridiculitzats mantes vegades els homes del vuitcents, però cal confessar que alguns d'ells

ens han donat lliçons de fortitud i de patriotisme.

S'havien celebrat Jocs Florals lluny de Barcelona, i els poetes hi acudien amb entusiasme sabent que no obtindrien altre premi que una branca simbòlica de llorer.

En canvi alguns dels joves poetes no concorren als Jocs Florals si no hi ha premis en metàl·lic. I no parlem de les combinacions que es feien per obtenir els dits premis, perquè els nostres blasmes serien sagnants.

No podem de cap manera combatre l'actual generació, car aquells que combaten la joventut és que porten la mort a les entranyes; però hem de reconèixer també que entre els homes que havem oblidat injustament se'n troben alguns de ben estimables.

Nosaltres no seriem res sense l'esforç dels homes del passat.

Benvinguts siguin els joves escriptors que ens duguin alguna cosa nova i també tots aquells que portin a dintre una vibració i enriqueixin la nostra espiritualitat. Però no oblidem els escriptors que abans que ells varen lluitar per a desempolsar la nostra llengua i fer-la apta per al conreu de tots els coneixements humans.

En Verdaguer ha estat rehabilitat àdhuc per aquells que més el combatien. Uns quants anys enrera ningú s'hauria atrevit a dir ço que han dit d'ell els nostres crítics més notables. Avui es reconeix que és una de les primeres figures del renaixement.

Els joves poetes confessen que En Maragall segueix essent el poeta de la paraula viva i el més emotiu de tots els poetes catalans.

En Guimerà, tan bescantat per alguns poetes noucentistes, és avui considerat com el primer i tal volta l'únic poeta èpic i tràgic que ha tingut Catalunya.

Es endebades combatre els homes de mèrit: tard o d'hora triomfen.

Si volem ésser respectats, havem nosaltres de respectar tot allò que pot donar-nos honor i prestigi. La rebentada no és pas l'arma més indicada per a expandir les nostres obres literàries.

És lícit fer una crítica severa, analítica, d'una obra, però mai rebentar-la perquè no ha sortit de la nostra capelleta. Hi ha escriptors que en comptes d'escriure amb una ploma escriuen amb una daga. No és pas d'aquesta manera com triomfen els pobles.

La primera qualitat d'un escriptor és la noblesa. Un escriptor que no sigui noble no escriurà mai una gran obra, car aquestes únicament les escriuen aquells que porten a l'esperit un raig de claror.

J. C.

Aquest número ha passat per la censura governativa

El prestigi de la parròquia

De lluny estant, el primer que veieu en arribar a un poble, és el campanar de l'església que emergeix entremig de l'or de les teulades. Les teules, quan el sol hi cau al damunt, són lleugerament daurades. En els pobles de la costa les teulades semblen d'or.

Rodolen els anys camí de l'eternitat i el campanar de la parròquia segueix mantenint-se serè i immutable dins de la llum. Els ocells fan niu dalt de la teulada, i el sol el daura de dia i la llum l'argenta de nit.

Si passeu no gaire lluny del poble en aquella hora que la terra és submergida dins d'una llum molt blava i tremolen enllà de l'infinit els primers estels, els aires us portaran les vibracions de la campana que us recorden que ha arribat l'hora solemne que l'oració acosta l'ànima a Déu.

En aquells moments s'allunyen de vosaltres tots els records del món, i l'esperit desplega les ales per a volar lluny de les impureses de la vida.

Com més petites són les esglésies, més encisadores. Un matí passejava per un bosc ombríu, sota les branques garrides d'uns roures centenaris, i heus aquí que en eixir a la llum vaig veure al cim d'una muntanya un escampall de cases a l'entorn d'una esglésiola. Les cases tenien color de mel i el campanar era colrat com una garba de blat. Damunt les teulades hi havia un polsim d'or.

Vaig arribar al poble després d'haver sollat l'herba d'un prat molt verd. Les muntanyes llunyes blavejaven i la llum del sol queia silenciosa damunt la serenitat dels camps.

L'església era petita i gentil. Si no fos pel campanar hauria dit que era una masia. Vaig penetrar al temple amb el cor ple de pau. En trobar-me sota les voltes d'aquella església vaig dir-me: Aquestes imatges coneixen la història d'aquest poble millor que els historiadors. Tots els fets els trobarem registrats a la parròquia. Aquesta és, doncs, la història vivent dels pobles. En els moments d'alegria i en els de dolor, la parròquia ha estat sempre al costat del poble.

El Rector és el pare i el conseller dels feligresos. Podrieu concebre un poble sense parròquia? Aquesta és el recer espiritual dels cristians. És la nostra casa pairal. Dins de la parròquia tots som germans. Les lluites de la vida ens separen i ens posen de vegades els uns enfront dels altres, però a la parròquia ens retrobem tots i preguem plegats perquè tots tenim un Pare comú que és al cel.

Els catòlics de les grans ciutats s'han adonat de la força espiritual que hauria de tenir la parròquia? Diguem-ho sense eufemismes: no. Els Rectors de les parròquies els tenim completament abandonats. Entre ells i els feligresos no hi ha cap lligam. Si els Rectors tinguessin la col·laboració dels seus feligresos, podrien donar vigoria a moltes obres parroquials que avui porten una vida migrada.

Una parròquia avui no és altra cosa que una

oficina on es despatxen documents per aquest i l'altre món.

Si consideréssim la parròquia com una cosa nostra, hi acudiríem amb l'alegria amb què el fill acut a la casa pairal. Molts catòlics no saben encara a quina parròquia pertanyen. Què poden fer els Rectors de les parròquies de les grans urbs, si saben que en comptes d'entusiasme trobaran fredor i indiferència? Si ells sabessin que fent una crida als seus feligresos, respondrien generosament, quantes coses farien que avui no passen del terreny de les possibilitats? Si existís una força espiritual que unís els Rectors i el poble, volem dir que no en sortiria beneficiosa l'Església?

Dissortadament un Rector avui té molt poca influència social. És encara una autoritat en els pobles rurals, però en les grans ciutats la seva influència és gairebé nul·la.

Hauríem de revestir la parròquia d'un gran prestigi i les cerimònies religioses s'haurien de fer-hi amb una gran dignitat.

Confessem amb tota sinceritat que no en totes les parròquies es celebren els actes religiosos amb el respecte que aquests es mereixen.

Adhuc els actes més petits i més insignificants haurien de fer-se amb la màxima dignitat. Fa pena sentir cantar en determinades esglésies i fa més pena encara sentir tocar l'orgue. Aquest instrument meravellós es desconeix completament. És toca l'orgue amb una inconsciència inconcebible. Certs organistes converteixen aquest instrument, que sap omplir la nostra ànima d'una dolçor inefable, en un sac de gemecs.

Tenim un tresor de música religiosa i no obstant en algunes esglésies encara segueix imposant-se la música teatral i profana. Moltes de vegades hem sentit cantar fragments d'òperes i adhuc d'operetes. A la casa de Déu tot ha d'ésser pur. La música en els temples no ha de servir per a afalagar les oïdes de la gent de mal gust que té un concepte migradíssim de la pietat, sinó que ha d'ésser una emoció que desvetlli sentiments nobilíssims i acosti la nostra ànima a Déu. Si no els plau el cant gregorià, tan bescantat per aquells que no tenen sensibilitat ni sentiment artístic, per què no han de cantar les obres dels grans polifonistes que ens han llegat els fruits exquisits de la seva espiritualitat?

No us fa pena sentir cantar a la casa de Déu aquelles misses tan llampants i tan buides? No us indignen els tenors amb veu de femella?

Canten per rutina i sense cap mica d'emoció. Per què no hi pot haver en cada parròquia un bon organista que tingui el gust ben depurat i un estol de cantaires que copsin la grandesa de les cerimònies religioses?

Jo voldria que fins els ciris de l'altar s'encenguessin amb respecte. No oblidem que la gent senzilla dona una gran importància als actes externs. Si el capellà que coneixen és bo, tots són bons; si no és com cal, tots són dolents.

Avui potser es fan les coses una mica massa de pressa. S'ha de donar la sensació que primer és

Déu que el món, i que aquells que li han consagrat la vida deixen de banda totes les coses mundanes i no desitgen altra cosa que la seva glòria.

Tenim també completament abandonada l'ortòria sagrada. Gairebé no tenim predicadors. No demanem pas oradors grandiloqüents que ens parlin dels avenços de la ciència i dels fets llunyans de la història, sinó que sàpiguen predicar l'Evangeli al poble. No és pas l'eloqüència la que desvetlla les ànimes ensenyades, sinó la vibració que porten a dintre els oradors. Un orador que no s'emocioni, difícilment emocionará els seus oients. L'Església no és un Ateneu ni una Acadèmia, sinó la casa de Déu on el poble creient hi acut a conèixer les veritats de l'Evangeli.

No pretenc donar lliçons a ningú. Quan es parla amb el cor a la mà, les veritats no ofenen. Deixo de banda la vanitat i l'ostentació dels funerals, l'espectacle poc edificant que donen a les persones

devotes els cobradors de les cadires, les caixetes d'almoines que hi ha en certs altars, la manca de netedat i altres coses que he observat a les parròquies perquè no és el meu intent mortificar a ningú.

Si no fem tot el que podem per a revestir de dignitat la parròquia, no ens podem plànyer de la indiferència dels feligresos.

Mireu que l'enemic és poderós i que amb habilitats i enganys dispersa les ovelles del nostre ramat.

No vencen els que dormen, sinó els que lluiten. Vindran dies de prova. Els enemics de la nostra espiritualitat enarboren ben alta la seva bandera i quan arribin a la nostra terra haurem de lluitar aferrissadament. Cal fer-nos forts i que cada parròquia sigui l'aïxopluc amorós dels seus feligresos.

J. CIVERA I SORMANI

CULTURA POPULAR (*)

Impressions de l'estranger

A Berna, a Ginebra i a Brusselles, per l'ordre d'un que podríem anomenar viatge de previsió social, he parlat del Curs de Segur Obrer que explica a Igualada i del qual aquesta Revista fa una traducció al català, millor encara un extracte de ço que ja està molt sintetitzat, del qual extracte sóc el primer lector amb sincera complaença, ja que trobo que la condensació dels conceptes avalora l'exposició original.

En les tardes de ple estiu de 1924 i en altres de la tardor passades a Igualada amb l'acció tonificant de l'ambient de la Sagarra, en nits plujoses de l'hivern que incitaven al treball, i de cara a un nou estiu en la floració primaveral, quantes vegades he passat en col·laboració d'elements obrers i de significació patronal, de cultura popular i de representació oficial, investigant el que s'ha fet en el Segur social, procurant sistematitzar-ho, i, amb el concurs de tots, perfeccionar-ho en algun aspecte!

Allí parlàvem del Bureau Federal de Segurs de Berna, dels doctors Moser i Dumas, del Bureau Internacional del Treball i de la tasca organitzadora de Thomas, dels Congressos Internacionals d'Actuàries, o sigui de tècnics del Segur, especialment de Bégault i Lefrancq, de Berna, la ciutat suïssa de tradició científica del Segur, de Ginebra, la capital internacional de la política social, i de Brusselles, la capital internacional de la Previsió social.

Es senzill de comprendre, doncs, l'emoció sincera que em produiria parlar en aquestes tres ciutats de relleu en el Segur, en els tres grans exemplars d'organismes citats, amb les esmentades personalitats amb les quals tinc en llur majoria antiga relació professional, del nostre Curs de Segur Obrer de l'Ateneu Igualadí, de la Secció d'Estudis Socials del Centre de Lectura, de Reus, de l'Ateneu de Sant Joan Despí, en les quals entitats d'altres tantes ciutats catalanes tantes vegades la cultura popular s'hi congrega.

En tots aquests llocs he recollit la impressió que

és quelcom nou i característic aquest Curs sistemàtic de Segur Obrer explicat per la Direcció de l'Institut Nacional de Previsió encarregat de la funció pública del Retir Obrer, sense altres mitjans que els propis d'un Professor del poble per a fer política social, vulgaritzant el científic, oferint el resultat de la labor de trenta anys de treball constant als elements obrers que desitgin pensar en aquests aspectes del progrés econòmic i matisar-los d'alguna idealitat.

Desitjaria fer més consideracions, però no m'és possible en aquest moment. Escric des de París, on vaig estar abans d'ahir de pas de Ginebra cap a Brusselles i retorno al Bureau Internacional del Treball per a continuar la tasca matí i tarda, constant, sobre Segurs obrers.

En aquesta successió gairebé cinematogràfica de manifestacions diverses de la vida europea, en intenses concentracions culturals i d'actuació social, amb quina espiritual enyorança em recordo del tranquil Laboratori camperol de la Previsió en la floresta del Llobregat que m'ha permès reparar un xic el gastament de les forces i preparar aquest període d'avanzament del nostre règim de Segur Obrer!

Vaig oferir escriure quelcom per a CATALUNYA SOCIAL, i encara que sigui poc, envio aquestes paraules com a record, encara que em quedi molt per escriure. I ara, a treballar novament, mitjançant Déu, en la Conferència Internacional de Ginebra.

J. MALUQUER I SALVADOR

París (Cafè de la Gare de P. L. M.)

(*) CATALUNYA SOCIAL resta fortament i sincerament agraïda a la deferència de l'Excm. Sr. D. Josep Maluquer i Salvador, Conseller-Delegat de l'Institut Nacional de Previsió, i ara delegat tècnic del Govern espanyol a la Setena Conferència Internacional del Treball, de Ginebra, que en aquests dies es reuneix i treballa, pel record i per la distinció que per al periòdic representen aquestes ratlles, escrites en ple viatge, que reflexen interessants impressions.

Altra volta les barraques

Per més que les autoritats facin com qui s'ocupa de l'enderroc d'aquesta brutícia el cert és que encara es construeixen campaments de càbiles.

Talment sembla que Barcelona estigui voltada de càbiles, sense que ningú ho impedeixi, i quan es tracta de l'enderroc, aleshores vénen els conflictes per encabir les gents que tenen els cataus en aquelles desferres.

Això també ha passat fa poc a Madrid, amb motiu d'haver ordenat les autoritats la crema de les barraques anomenades de l'Alhòndiga.

S'havia donat ordre de cremar-les, però a l'hora de fer-ho, es trobaren cohibits perquè no sabien on encabir ni els grans ni els petits i, perquè no fos dit que no s'executava l'ordre, sols se'n cremaren mitja dotzena, traslladant els infeliços a l'Hospici.

El mateix o cosa semblant ha passat o està passant ací Barcelona, amb les barraques aixecades en els terrenys donats a l'Ajuntament per a la prolongació de la Gran Via.

Els barracaires no se'n volen anar si no se'ls asenyala altre lloc on establir llurs campaments, ja que aquells foren aixecats en els dits terrenys amb el consentiment tàcit de l'autoritat municipal o de qui ostentava la seva representació.

I aquí ve el conflicte, al qual no es troba solució, per més que tos els propietaris collindants i l'autoritat municipal la cerquin.

I ara vaig a fer una observació que he pogut comprovar ja fa temps. Fins fa poc, quan encara no era tan nombrós com avui el nombre de barracons infectes, els que allí tenien estada eren d'allò més atrofiat de la societat, però avui, en mig d'aquesta gent, en conviuen d'altres que tant en el tracte com en llur abillament, ningú no diria que llur estatge sigui aquella mena de cataus.

No és estrany, doncs, veure el diumenge sortir d'aquelles desferres, homes i dones endiumenjats, com qualsevulla burgès, homes amb el trajo de llana, ben calçats i pulcres, noies amb vestits elegants, seguint les modes actuals, no mancant-los res perquè se'ls pugui distingir dels altres habitants de la ciutat.

I veient tot això, i cercant la causa de la relativa ostentació de luxe en mig de la misèria i deixadesa que els envolta, he inquirat i he vist que allí a les barraques hi ha gent i famílies que treballen en tallers i fàbriques, famílies on entren setmanalment vint, trenta, quaranta i més duros, quantitat que els permet esmerçar en luxe, en abillament i altres despeses superflues, ço que haurien de satisfer per a viure com a persones civilitzades.

Que es faci una veritable informació i es veurà la confirmació del que dic, i si no com a mostra eloqüent es poden veure el sens fi de barracons que avui tenen instal·lada la telefonia sense fils, amb la corresponent antena, i, com és consegüent, l'aparell receptor. No són, doncs, tan miserables en general, com abans eren aquestes persones, quan per poc que puguin, hagin tingut mitjans per a proveir-se d'aquest novíssim aparell i vulguin fruir la bellesa de la música i la cultura de les conferències radiotelefòniques. Fins a cert punt és això lloable.

Però al costat d'això anem a esmentar un altre punt, lligat amb la desaparició de les barraques.

Ha estat a Madrid on tot de sobte s'ha paralitzat l'edificació, abocant-se a una greu crisi de la mà d'obra. És a Madrid on amb el dit motiu han quedat sense treball un exèrcit d'obrers, restant, però, sense resoldre el problema de l'habitació, puix la gent encara viu amuntegada.

I ara anem ací Barcelona, on ja comença d'apuntar la crisi de l'edificació; però ací no és pas per manca de cabals, ni manca de llogaters; ací el que hi ha, diguem-ho ben clar, és que l'Ajuntament, amb motiu d'un plet que sosté amb l'Associació d'Arquitectes, per no sé quines causes i qüestions, l'Ajuntament de Barcelona no vol despatxar els plànols, ni donar permisos de noves construccions, fent el boicot als arquitectes associats fins que es resolgui el conflicte.

I així es paralitzen, poc a poc, les obres, i les barraques s'estenen des del pla fins la muntanya, Sarrià, Vallvidrera, Horta i altres abans bells indrets, i des de llevant a ponent, convertint tots els voltants de Barcelona en la *ciutat jardí rifenya*, bella mostra de civilitat i cultura, que des del cim del Tibidabo podem contemplar a simple vista i a l'ensem ensenyar als forasters la nostra manera d'urbanitzar, preparant-nos degudament i esplèndidament per al certamen de l'Exposició d'Indústries Elèctriques, de l'Exposició de l'Automòbil i d'altres concursos, enronat tot aquell progrés de tan esplendorosos barris i campaments de barraques.

No és això una ignomínia i una vergonya, si encara conservem una mica de dignitat ciutadana i volem el prestigi i el bon nom de Barcelona?

J. GUILERA VILLARREAL

La veu del Pastor

El nostre amantíssim Prelat Dr. Guillaumet ha publicat una interessant circular, ordenant l'oració diocesana de diumenge vinent, recollint d'aquesta manera el desig del Sant Pare, que en la pròxima Domicina de Pentecostès, el món cristià pregui per la conversió d'aquells que s'han allunyat de la cleda de l'Església Catòlica.

Cal que els bons catòlics escoltin la veu del Pastor i que tinguin present que una de les intencions del Sant Pare en aquest any sant, com consta en la Butlla de promulgació de l'Any Jubilar, és pregar pels dissidents de l'Església Catòlica per tal que retornin als braços de la mare que els crida amorosament.

Que el dia de Pasqua s'uneixin els nostres esperits en un sol clam i una sola aspiració, per tal que Nostre Senyor escoltant els precs del món catòlic obri els ulls a la llum de la veritat a aquells que romanen allunyats de l'Església Catòlica.

L'Aniversari de la «Rerum Novarum»

Entre els actes més remarcables amb què s'ha commemorat el XXXIV aniversari de la promulgació d'aquesta arxifamosa Encíclica del gran Papa, cal fer esment de dos.

El que organitzà a Moreda (Astúries) el Sindicat Catòlic Obrer de Miners Espanyols, a la Casa Social Catòlica, fou particularment interessant per la formidable concurrència d'obriers, molts d'ells socialistes convençuts.

Presidí la reunió l'obrer Vicens Madera, benemèrit de l'acció social obrera, qui va presentar els oradors i donà compte de la Conferència Nacional Minera, fa poc celebrada a Madrid, en la qual defensà l'actual organització del treball a les mines, oposant-se a tota modificació. Va recordar que cabalment fou el S. C. O. M. E. qui proposà la jornada minera de set hores per estimar-la justa i suficient per a la producció.

El cap del Secretariat dels Sindicats miner i ferroviari de Valladolid, el company Marc de Diego, exposà la situació del món obrer abans de la publicació de la dita Encíclica, per a deduir la seva decisiva influència en l'èxit de les reivindicacions obreres justes.

El president dels Sindicats ferroviaris catòlics espanyols, aquest gran propagandista que és Agustí Ruiz — català per molts motius — va fer un discurs apologetic de l'acció obrera catòlica que fou aplaudidíssim, com en veritat es mereixia a judicar per l'extracte que publica la premsa.

El grandios miteing acabà amb un cordial record a la bona memòria del senyor Marquès de Comillas, "patró model que sempre s'inspirà en les ensenyances de la *Rerum Novarum*".

L'altre acte a què ens referim tingué lloc a Madrid, preparat per la Confederació Nacional d'Obrers Catòlics, i la Federació de Madrid. Començà per una fervorosa Comunió general, i acabà amb un sorollós miteing obrer, en el qual dirigiren la paraula als obrers, ultra companys seus, persones distingides del camp social catòlic.

Entre altres conclusions dirigides als Poders públics hi ha les següents que convé recollir:

La representació dels obrers catòlics en el "Consejo del Trabajo" i en quants organismes oficials hi té representació l'element treballador.

Campanyes oficials, persistents i enèrgiques, fins aconseguir l'abaratiment de la vida en tots els ordres.

Solució de la crisi de l'habitació obrera.

Obres públiques que proporcionin treball als obrers desenfainats.

Reposició dels obrers acomiadats per la Companyia "Madrid-Saragossa-Alacant".

Protecció a les escoles femenines d'aprenentatge que sostenen els Sindicats Femenins de la Immaculada.

Aquestes peticions estan ben raonades i exposades de manera que sols falta portar-les a la *Gaceta*.

Aquí a Barcelona la Casa Social Catòlica també ha commemorat aquest gloriós Aniversari, mereixent especial esment el número extraordinari que publicà *El Obrero*, òrgan de la Federació Obrera Catòlica i de les seves obres complementàries, col·laborant-hi persones respectables del camp social catòlic.

ROMA

Nimbada de l'òpal de flonja boirina,
La cúpula mestra del Temple culmina
En tant que, a sa posta, fa el sol: "Fins demà!";
La que el Buonarrotti va alçar, gegantina
Corona de Pere sú el mont Vaticà.

La Creu la surmonta, Senyera de Roma,
Verd brot d'olivera dins bec de coloma,
Xopluc de gent pura, parallamps de Déu,
De què sols la boca més llorda flastoma
Car l'ànima humana no és res sens la Creu.

O, Roma, brodada de creus i pinedes
Com altra no ostenti, ciutat, sobre el món!
Que plogui, que nevi, tu mai no et refredes;
Que el foc dels Apòstols que serveix tes cledes
Dels cors les congestes més gèlides fon.

MARQUÈS DE BALANZÓ

Roma, abril, 1925.

D'ací i d'allà

Es troba a Barcelona un negre que, segons diuen aquells que l'han sentit, és una mena de rossinyol.

No vol cantar a la nostra ciutat, perquè diu que ha vingut exclusivament per a passar uns dies de repòs.

El seu orgull és rehabilitar els homes de la seva raça i demostrar que els negres poden excellir en la música i en l'art igualment que els blancs.

Quan m'aplaudeixen, ha declarat el rossinyol negre, els aplaudiments els ofreno a la gent de la meua raça.

El gest d'aquest negre és molt simpàtic. Dóna una lliçó de patriotisme a aquells que per un plat de lleties es venen el seu poble i la seva raça.

* * *

Ara sí que s'acabaran aviat les obres d'urbanització de la plaça de Catalunya. Fins es treballa en diumenge.

El senyor Nebot vol quedar com un home.

Cada dia hi ha un estol de badocs contemplant el funcionament de les màquines.

Aviat les màquines supliran l'home.

Hi ha màquines per tot. Les que hem vist a la plaça de Catalunya són molt enginyoses. Això sí que és bufar i fer ampolles.

Posen la sorra, les pedres i el ciment dins d'un recipient, i al cap de cinc minuts surt per una tuberia el morterol.

Voleu una economia més gran d'homes!

Per això avui els homes no tenen cap valor.

Ara és l'època de les màquines i dels autòmats.

* * *

Els admiradors del senyor Pich li han fet un homenatge.

Nosaltres sempre havíem cregut que el senyor Pich era un gran home.

Li han ofert una placa com als homes de mèrit.

El cas és que ell és propietari de dos diaris: un de tendències aparentment conservadores i un altre francament esquerrà.

Així tothom està content.

Els mateixos redactors redacten els dos diaris, però el públic d'aquestes coses no en sap res i afavoreix unes publicacions sectàries i tendencioses.

I pensar que dintre de poc es farà una collecta per a la bona premsa, com si aquesta hagués de viure sempre de caritat!...

* * *

El President del Directori, en veure al seu entorn tants periodistes, exclamà: es coneix que la premsa de Barcelona és forta.

Ja ho crec que ho és! I sobretot és una premsa d'ideals. Uns ideals tan alts que gairebé no els veiem.

Els vetes-i-fils tinguessin tanta habilitat a fer negoci com els propietaris de certs diaris...

Hi ha gent que creu que un diari és una botiga i els periodistes uns saltataulells.

No tenen altra dèria que l'esquela i l'anunci i no els interessa res més que afalagar aquells que els poden donar alguna cosa.

* * *

En un teatre de varietés ha debutat un francès que canta couplets.

Ens anem europeïtzant.

Els artistes de París ens visiten amb molta freqüència.

A París, on el couplet té ja una llarga tradició, no trobaran estrany que un home canti couplets.

Però aquí, la veritat, ens fa molta gràcia.

No vol dir això que quan estava obert el Parlament no hi hagués també algun diputat que cantés cançons sentimentals.

Com per exemple en Melquiades Alvarez, que ara es dedica a dissecar papallones, i que quan parlava en les sessions memorables necessitava l'acompanyament d'un piano i d'un violí.

* * *

Sembla que un regidor que fins ara no ha obert la boca, però que segons diuen té idees lluminoses, ha proposat a l'Ajuntament que modifiqui l'uniforme dels guàrdies urbans.

Segons ens han dit ja són fets els models.

Amb l'uniforme vermell tothom els veia, però ara sembla que portaran una levita negra i un casc anglès.

Amb aquest uniforme tan fúnebre, les hores lliures de servei les podran esmerçar assistint als enterraments.

Aquest pobres guàrdies n'han passades de ben crespes.

En crear-se aquest cos, ja fa alguns anys, els van fer portar pantalons blancs i un barret de palla de forma japonesa; n'hi havia que donaven el cop.

Semblaven soldats d'aquells repúbliques que hi ha generals que es diuen Garrichupichena.

Veurem el goig que faran ara.

Almenys els augmentessin el sou.

* * *

Fa alguns dies es reuní la Junta General de la "Papelera Española", tractant-se, entre altres coses, del diari de Madrid *El Sol*, creat i sostingut per la dita entitat, a la qual deu la petitesa de 6 milions de pessetes.

Això és molt greu, certament; però encara ho és més que *El Sol*, òrgan del grup més fort de capitalistes alguns d'ells fonament cristians, és el diari més finament demagògic i anticristià d'Espanya.

Aquest estrany contrasentit, aquest absurd inconcebible, sols pot donar-se en una societat composta de gent sense sentit comú i sense consciència.

Els protectors de *El Sol* viuen a la lluna.

El que passa

ESPANYA ENDINS

El viatge del Rei a Barcelona fet a estil americà, sense aparatositats, està en consonància amb els democràtics temps que corren, amics de la simplicitat, per a estalviar temps i aprofitar-lo. Deia un gran home de negocis que "no hi ha viatge perdut". En l'alta i sòlida educació tradicional els viatges n'han format part principal. Res no ensenya tant com els viatges.

Vulgui Déu que aquest viatge del Rei a Barcelona sigui per a bé de tots.

Altrament, el Govern, en comptes d'acudir al Banc d'Espanya per a fer-se amb el diner que li manca, ha trucat les portes dels capitalistes. No dubtem que els 500 milions que demana li seran oferts, amb més o menys treballs, perquè el mercat del diner ja diguérem que està molt escorcollat i 500 milions no són pas poca cosa.

Tant és així, que aquest nou emprèstit ha fet reviure el tema de les economies. La premsa en parla, el Govern se'n preocupa, el poble les desitja; però, per on començar-les?

Sobren mils i mils d'empleats. Amb la cinquena part, multiplicant procediments i treballant com Déu mana, n'hi hauria prou a tot arreu: Ministeris, Ajuntaments, Oficines de tota mena, etc. Sobrarien molts mils de soldats si no fos la guerra d'Àfrica, però, si bé s'han reduït allí els efectius, ara per ara...

Podrien suprimir-se o reduir-se plantilles, evitar obres de luxe o massa costoses, viure en tot la vida pública modestament, com fa Anglaterra, per exemple, per a poder atendre els seus compromisos internacionals.

Confiem en les promeses que acaba de fer el cap del Govern i preguem a Déu sobretot perquè ens eviti els perills d'un cataclisme econòmic.

Afortunadament pot endolcir-se l'amargor d'aquests ratlles amb la bona nova que la recaptació del Tresor continua pujant, i que el Cel ha plogut per tota la península fins al punt de salvar-se la major part de les collites compromeses. Gràcies a Déu!

També és una nota fins a cert punt falaguera l'atansament de França amb motiu dels combats (no sempre victoriosos) que sosté contra les forces menades per Abd-el-Krim.

Ara toca França, com ja férem notar l'altre dia, les conseqüències de la seva errada política marroquí, que tantíssims danys ens ha ocasionat. Però vagi en compte el Govern en els tractes amb el govern francès i no oblidí que en la pròxima guerra europea (vulgui Déu que no vingui mai!) qualsevol reliscada soferta en els acords que es negociïn ara podria aleshores convertir-se en una fatal caiguda...

ESPANYA ENFORA

Altra volta sollicità l'atenció general la crisi belga. Per cert que a la darrera crònica aparegué un paràgraf mutilat sobre aquest assumpte, resultant confós el comentari. Van-der-Vyvere tanmateix ha hagut de dimitir. Es veu que la maçoneria, a la qual

pertany el cap del partit lliberal, Max, no veia amb bons ulls que un nou estadista catòlic s'alcés per damunt de tots els polítics sectaris, i ha procurat tallar-li el pas derrotant-lo a la Cambra per mitjà de l'unió lliberal-socialista, que és tan lògica com difícil de sostenir per tractar-se de dues ideologies metafísicament parelles, però radicalment distanciades en ço que es refereix als béns materials. El partit lliberal és un partit essencialment burgès i maçònic. i la maçoneria és igualment burgesa. Max ha tractat de fer un ministeri extraparlamentari, ço que vol dir que la crisi constitucional perdura encara.

Els nostres veïns d'enllà el Pireneu no poden sortir de penes i treballs. En Caillaux lluita amb braó per a conjurar el perill de la baixa del franc i no en pot reeixir. El franc continua davallant fatalment. L'equilibri del pressupost no es veu enlloc. El fort hisendista francès fa molts de números, però no té prou poder per a traduir-los en diner.

I és el diner trincant i sonant ço que falta als francesos. I per a comble de dificultats Coolidge empeny.

Per cert que ja té liquidat el crèdit contra Polònia. Els ianquis no volen perdonar cap creditor. Com que tots tenen un capital segur per a pagar, que és el temps, a falta de diner efectiu els Estats Units cobren amb lletres a llarguissim venciment. Polònia ha pagat a la vista, però Anglaterra no i França diuen que trigarà per a cobrir el seu deute amb Ianquilàndia més de mig segle. Ja férem notar que no són diners ço que falta als Estats Units. Pau per a gaudir de la seva immensa fortuna, i dogals per a tenir subjectes les principals potències d'Europa per temps indefinit. Dubtem, però, que aconseguixi les dues coses.

J.

Acaba de sortir

R. Rucabado

ENTORN

DEL

SINDICALISME

Segona part

d'Angoixes Socials

Pot demanar-se en aquesta Administració

Cameros, 3, pral.

o bé a l'Editorial Políglota, Petritxol, 8

Noticiari

ESPANYA

L'Acadèmia de la Història ha nomenat una Comissió per a commemorar el Centenari del natalici de Felip II. Es preparen a Madrid i a Valladolid alguns actes a aquest fi.

—Un fabricant de Palafrugell ha ofert costejar la construcció d'Escoles per als nens de la població.

—Ha estat nomenat Secretari general de la Comissió Mixta del Treball, de Barcelona, don Ferran Armengol i Tubau.

—En diferents capitals d'Espanya s'ha reanudat la campanya en pro de la pròrroga del R. D. sobre llogaters.

—De R. O. es disposa que el 25 de juny pròxim sigui elegit el vocal representant de les entitats agrícoles i ramaderes en la Junta de Colonització i repoblació interior del regne. És força important l'encert en l'elecció.

—Fa dies que surten de l'estació de França trens especials de pelegrins cap a Roma. Es creu que aquest extraordinari moviment produït per l'Any Sant ja no parará fins que acabi.

—Els obrers agrícoles de Jaén demanen al Comitè Paritari del Retir Obrer que el cobrament de quotes s'efectuï carregant el seu import als respectius rebuts de contribució.

—Nova curiosa. La collecta de la Missa Papal de l'Any Sant anterior, a Barcelona, importà 8.576 pessetes. Aquest Any Sant—vint-i-cinc anys després—s'apropa ja a 60.000.

—S'ha constituït a Barcelona un Comitè paritari, independent, de patrons i obrers barbers.

—El Comte d'Altea ha estat elegit president del grup governamental en la Conferència Internacional del Treball.

—Els nous governants de Barcelona que estan emplenant de meravelles la plaça de Catalunya, han decidit que la projectada Exposició d'Indústries Elèctriques s'anomeni "Certamen Universal de la Luz y el Arte en España", que és una bella pensada. Com que a Montjuich el sol, pare de la llum, abunda tant, l'èxit del certamen, pel que fa a la llum, té l'èxit assegurat.

—Una R. O. concedeix l'aval de l'Estat amb un milió de pessetes a les Federacions Catòliques Agràries de Galícia per a la construcció de deu escorxadors rurals, de cooperatives i una fàbrica de menuts en general.

—El Magisteri espanyol ha dirigit un missatge a Mussolini pel seu gest a favor de l'ensenyament catòlic en tota mena d'Escoles.

—La Diputació d'Alacant, seguint les sàvies normes de la Mancomunitat catalana, ha acordat la divulgació de l'agricultura per mitjà de tècnics que donaran conferències als pagesos i els ensenyaran pràcticament el maneig de les màquines agrícoles. També establirà camps d'experimentació, granges agrícoles, la carrera de capatàs agrícola, etc.

El bon exemple aprofita.

—A Madrid han informat en els tribunals dues senyoretes advocades. Diuen que ho han fet molt bé. A Madrid hi ha pel cap baix uns mil advocats sense feina...

—Gràcies a Déu ha plogut abundantment a totes

les regions de la península salvant-se moltes collites. Gràcies a Déu!

—S'han inaugurat a Màlaga les obres de la ciutat-jardí. La primera casa es darà al Rei perquè aquest la regali a un obrer.

—El propagandista de la C. N. C. A. senyor Mosquera ha convertit en Sindicat Catòlic Agrícola el Sindicat socialista agrari de San Martín de Valdeiglesias, compost de 270 socis amb casa social pròpia (que val més de 30.000 pessetes) i una Panificadora que proveeix de pa tot el poble.

—El Sindicat Catòlic Agrari de Serguda (Galícia), per mitjà de la seva Caixa Rural, ha comprat terres per tal de repartir-les entre els seus socis més necessitats, respectant els actuals terratinents.

—Sembla que va endavant el projecte de Banc d'Exportació.

Així ho diu un periòdic.

—El Govern diu que fins ara porta resolt expedients d'unes 1.500 Escoles, però que n'hi ha bastants amb locals molt deficients, inservibles quasi.

ESTRANGER

Per tal d'evitar una coalició de potències contra Rússia, Trotsky proclama la necessitat de suspendre la propaganda del comunisme soviètic a l'estranger.

—El diputat italià Martire ha presentat al Parlament una proposició contra la pornografia, en la qual hi ha algunes disposicions preventives respecte als cines que són dignes de general aplicació.

—El nou projecte de Constitució de la Rússia soviètica proclama la separació de l'Església i l'Estat (ço que vol dir persecució de l'Església per l'Estat), ensenyança atea, premsa esclavitzada, la propietat de tota mena en mans del govern, vot purament obrer des dels divuit anys, servei obligatori, etc.

Veritablement deu ésser una delícia viure a Rússia en aquests temps de llibertat i progrés!

—A Hongria es demana un impost sobre els solters i que del seu import es construeixin cases-bressols. No està malament.

—La Cambra dels Lords ha refusat per 80 vots contra 78, el projecte de llei proposant que les dones investides de la dignitat de Par, que tenen dret a aquest títol personal, poden formar part de la Cambra, per als escrutinis, i exercir-hi càrrecs.

—La Cambra italiana ha votat una llei contra la Maçoneria i les altres societats secretes a què són molt aficionats els italians. Els maçons estan que bufen.

—Un fabricant hongarès ha inventat un sistema de fabricació de cases que permet muntar-les amb unes deu hores. Reuneixen molt bones condicions.

—La Comissió de dones enviada per les Trade Unions angleses a Rússia per tal d'estudiar la situació de la dona obrera en el règim social del treball soviètic, ha començat la seva tasca. Hom creu que no en treuran pas l'aigua clara.

—L'"Escola de bombistes" (fabricants de bombes terroristes i els seus col·locadors) fundada pels Soviets russos a Smolensko, ha celebrat els exàmens de fi de curs brillantment. Alguns dels seus alumnes han estat enviats a fora en viatge d'instrucció...

—A Rumania, per tal d'afavorir indústries noves més o menys relacionades amb la defensa nacional, el govern garantirà un dividend del set per cent als capitals que s'hi esmercin.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÀNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijón i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New-York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals a Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

Per la moral de Catalunya

Contra el joc i el pacte amb el joc

Recull d'articles de
R. RUCABADO

seguits d'un apèndix amb el Cas de Moral
de Tarragona i altres textos i documents

Preu: 3'50 pessetes

De venda en les principals llibreries
i a l'administració de
CATALUNYA SOCIAL

304(05)(46.71) Gr.

Publicacions d'“Acció Popular”

Tratado Elemental de Sociología Cristiana

pel
DR. JOSEP M. LLOVERA
Canonge, Professor a la Càtedra d'Apologètica Cristiana d'“Acció Popular”

5.ª EDICIÓ, REVISADA

PREU: 7 ptes. rústega.
9 “ enquadernada.

Saludada a la seva aparició per l'«Osservatore Romano» amb la més bella i laudabilíssima nota comentari.

Sindicatos y Cajas Rurales

pel
P. LLUÍS CHALBAUD, S. J.
Doctor en Dret, membre del
Consell Tècnic d'“Acció Popular”

4.ª EDICIÓ

La millor campanya contra l'absentisme és divulgar aquesta obra d'organització social agrària.

Preus especials per als senyors Subscriptors de CATALUNYA SOCIAL

VIDA CRISTIANA

Revista Litúrgica publicada
pels Monjos de Montserrat

Surt nou vegades l'any en
quaderns de 48 pàgines

Preu: 8 Ptes. a l'any;
per corresponsal: 8'50

Pagament antelipat

S'admeten anuncis

FRANQUEO CONCERTADO

BERLITZ

VAYA VD. AL
PARA APRENDER
¿Y CÓMO?
YENDO A LA

EXTRANJERO
UN IDIOMA
¡NO PUEDO!
ACADEMIA

BER

Leccio-
nes parti-
culares

LITZ

Clases de todas
alturas

Idiomas comerciales

Precios especiales para 2 o más
personas de la misma familia y
para los empleados de hoteles.

TRADUCCIONES
BARCELONA — PELAYO, 58 — Tel. 3503
Oficinas de 8 mañana a 10 noche